

Сектор культури Липоводолинської РДА
Центральна районна бібліотека ім. Л.М.Новиченка

*З історії становлення і
розвитку бібліотек
Липоводолини*

смт Липова Долина
2014

Уже в феодальні часи бере початок поняття «бібліотека», яке походить від грецької мови (посудина), «посудина для схову книг». Пізніше слово «бібліотека» трансформувалось у визначення «бібліо-книга, тека-місце збереження», тобто бібліотека – місце збереження книг.

В Україні-Русі поява християнства в X столітті сприяла розвитку письменництва, написанню літописів, збиранню книжок, утворенню перших бібліотек при церквах та монастирях. Більшого поширення книжка та бібліотека набувають у XVI столітті з розвитком книгодрукування. Ми можемо сказати, що історія розвитку бібліотек має глибоке історичне коріння.

На жаль, дані про створення і розвиток бібліотечної справи Липоводолинщини дуже обмежені. Першою відкритою бібліотекою на території Липоводолинського району можна вважати бібліотеку села Підставки. Своє існування вона розпочала в 1897 році, як бібліотека – читальня. Ця бібліотека знаходилась під опікунством товариства народної тверезості. До початку XX століття відносяться і відомості про бібліотеку села Лучка. На території села діяло дві школи – гімназії: одна – чоловіча, друга – жіноча. При жіночій гімназії була заснована перша бібліотека села. Про засновника цього закладу даних не збереглося.

Після революційних подій і громадянської війни пошквалилась культурно-освітня робота. В 1926 році в маленькій сільській хатинці села Подільки працювала книгарня. Першим бібліотекарем була вчителька Бобирева Ольга Сергіївна. Вдень вона вчила дітей, а ввечері читала книжки та газети. Книг тоді було лише п'ять. Потім вона дістала ще декілька книг. На 1938 рік книгарня вже налічувала 300 книжок.

У 20-х роках розгортається рух за колективізацію. У кінці 1927 року в Капустинцях було створено перше колективне господарство, тоді ж організувалась і колгоспна бібліотека.

Капустинська сільська бібліотека, 1974 рік

У 1932 році в селі Яганівка відкрилась бібліотека, де проводилась політико-виховна і культурно-освітня робота. На 1936 рік припадає і відкриття бібліотеки села Синівка.

Найбільше відкриття бібліотек припадає на повоєнні роки. У 1944 році заснована сільська бібліотека, яка мала назву «Хата-читальня» в селі Русанівка. Початковий фонд – 160 примірників книг, обслуговувалось 37 читачів. Книги були подаровані бібліотеці жителями села. Першим бібліотекарем була Данько Г.О. На 50-і роки припадає відкриття Капустинської, Байрацької, Берестівської (перший бібліотекар – Похитун І.М.), Московської (перший бібліотекар – Міщенко О.О.), Семенівської (перший бібліотекар – Васюхно Г.В.).

З відбудовою народного господарства зростає кількість бібліотек. Найбільше бібліотек було в 1962 році – 45. До бібліотек збільшувалось надходження книг.

З 1963 по 1968 рік у бібліотечній роботі почався спад. Кошти на комплектування бібліотечного фонду було різко зменшено, а невеликі сільські бібліотеки, такі як Калінінська, Побиванська, Галаївецька, Хоменківська зовсім позакривали. І так було 5 років.

З 1968 року починається період розквіту бібліотечної системи. Відновлено хорошу комплектацію книжкового фонду. Відкрито всі раніше закриті маленькі бібліотеки. Бібліотечним обслуговуванням була охоплена кожна сім'я. На всіх фермах, тракторних бригадах, віддалених хуторах були створені бібліотечні пункти. У 1980 році бібліотечні фонди налічували 26477 екземплярів.

У 1981 році бібліотеки району були об'єднані у централізовану бібліотечну систему.

Русанівська сільська бібліотека, 80-і роки

Сторінки історії центральної районної бібліотеки ім. Л.М.Новиченка

Історія Липоводолинської центральної районної бібліотеки починає свій відлік з 1922 року, коли в с.мт Липова Долина почали діяти хата-читальня і бібліотека з книжковим фондом 2740 примірників.

Напередодні Великої Вітчизняної війни у селищі діяли дві бібліотеки, книжковий фонд яких становив 3 тис. примірників. У побут і культуру жителів увійшли кіно, радіо, газети і журнали. У 1950 році діяли дві бібліотеки (доросла і дитяча) з книжковим фондом 7200 примірників. Районна бібліотека для дорослих була розміщена у зовсім невеличких двох кімнатах будинку культури. Працювали в ній два бібліотекарі без спеціальної освіти: Колісник Ф. і Шапран М. Книг у бібліотеці було мало і всі вони були старі і зношені. Коли будували нову школу, будинок культури був знесений і бібліотеку перенесено у дві кімнати жилого будинку по вул. Леніна. Завідуючою там працювала Берест Євдокія, згодом Мельник Світлана Яківна. Бібліотекарями – Силенко Марія, Коваль Валентина, Хекало Марія. Приміщення було тісне, не пристосоване. Але нових книг до бібліотеки у той час надходило багато. Комплектував бібліотеку Сумський бібколектор та за рахунок місцевого бюджету. У 60-і роки був збудований новий будинок культури, куди перейшла районна бібліотека для дорослих.

Новозбудований будинок культури, 1967 рік

Нове приміщення було вже більш пристосоване для бібліотечної роботи. У 1965 році фонд бібліотеки налічував близько 20 тисяч примірників різних книг. Серед них – 7 тисяч примірників сільськогосподарської літератури. Районна бібліотека нараховувала 1780 читачів. Майже половина з них – це трударі поля, механізатори, полеводи, спеціалісти сільського господарства.

У 1981 році була створена районна централізована бібліотечна система. Першим директором Липоводолинської централізованої бібліотечної системи була призначена Білодід Раїса Миколаївна, згодом Сліпченко Ольга Павлівна.

Раїса Миколаївна Білодід

Колектив працівників ЦБС, 80-і роки

Ольга Павлівна Сліпченко

Робота з переходом на нову систему обслуговування значно покращилася, в бібліотеці організовувалися нові відділи: методико-бібліографічний, організації та використання єдиного фонду, відділ комплектування і обробки літератури. Значно розширився штат працівників.

У читальному залі районної бібліотеки, 80-і роки

У 1994 році бібліотека отримала окреме, зручне, двоповерхове приміщення, де розмістились центральна районна бібліотека для дорослих і районна дитяча бібліотека.

Сучасне приміщення ЦРБ ім. Л.М.Новиченка

В 1997 році Постановою Кабінету Міністрів України центральній районній бібліотеці присвоєно ім'я Л.М.Новиченка – відомого критика і літературознавця, уродженця с. Русанівка Липоводолинського району.

На сьогоднішній день фонд центральної районної бібліотеки нараховує 25343 екземплярів книг, користувачами яких є 2638 читачів.

Крокуємо до бібліоуспіху

Колектив ЦРБ ім. Л.М.Новиченка

Творчий та енергійний колектив центральної районної бібліотеки ім. Л.М.Новиченка, який очолює справжній професіонал С.А.Лисенко, за принцип своєї роботи обрав активний рух вперед, самовдосконалення, інновації...

Для задоволення потреб сучасного користувача Липоводолинська центральна районна бібліотека почала освоювати і застосовувати сучасні досягнення в галузі інформаційних, комунікаційних і мультимедійних технологій, активно впроваджувати їх у бібліотечні процеси.

Неординарною подією стало відкриття Інтернет-центру на базі центральної районної бібліотеки ім.Л.Новиченка. Інтернет-центр створено з метою надання кожному користувачу бібліотеки можливості вільного безкоштовного доступу до світових інформаційних ресурсів через комп'ютерну мережу Інтернет. Для просування в Інтернеті своєї інтелектуальної продукції та послуг, а також з метою популяризації історико-культурної спадщини Липоводолинщини створено веб-сайт центральної районної бібліотеки ім.Л.М.Новиченка за адресою <https://sites.google.com/site/ldolynabiblioteka/>. Це стало значним кроком уперед по популяризації діяльності ЦРБ.

Центральна районна бібліотека ім.Л.М.Новиченка активно шукає шляхи залучення нових читачів. Саме з цією метою було організовано акцію "Бібліотека йде в люди", в рамках якої почала працювати мобільна бібліотека, мета якої - охоплення бібліотечними послугами тих категорій населення, які з певних причин не мають змоги регулярно відвідувати бібліотеку. Відвідувачі мобільної бібліотеки - пенсіонери та безробітні громадяни. Під час виїздів бібліотекарі презентують інформацію про роботу бібліотеки, про нові надходження до книгозбірні та її послуги.

Відповідальна за випуск:

Лисенко С.А.
директор ЦБС

Матеріал підготували:

Мельник В.М.
завідуюча методико-
бібліографічним
відділом ЦРБ
Гуржій Н.М.
провідний бібліограф
ЦРБ

Комп'ютерна верстка:

Міщенко Ю.М.
провідний бібліотекар
відділу інформаційних
технологій ЦРБ